

Onthulling 'Stedemaagd' aan het Sweelinckplein – zaterdag 28 maart 2009

Lieve bewoners van het Sweelinckplein en alle aanwezigen, en ik kijk even naar Annelies Haase: Annelies, nadat je me van de week opbelde met de mededeling: “ze staat er al” ben ik 's avonds laat na het uitlaten van mijn hond eventjes hier langs gereden. Ik was nieuwsgierig en direct toen ik het beeld zag, ontroerd. Wat een kuise vijftigerjaren maagd, met haar truitje met korte mouwen en al haar rondingen van borsten, buik en benen. Eén ding is trouwens zeker, mijn moeder was het model.

De herplaatsing van de uit graniet gehouwen 'Stedemaagd' met aan haar linkerzijde het wapen van Den Haag heeft geleid tot een aller-plezierigste zondagmiddag, waarop mijn zuster en ik de verschillende plakboeken van onze vader opnieuw hebben doorgekeken, waarbij we door een overvloed aan jeugdherinneringen werden overvallen. Foto's, krantenknipsels, van jaren geleden, van ruim een halve eeuw geleden!

“Beeldhouwwerk voor het nieuwe Stadhuis ~ Opdrachten voor Dirk Bus en Bram Roth”
kopte het Vaderland ergens in de jaren vijftig van de vorige eeuw. In het artikel lovende woorden aan het adres van de architect van het stadhuis, Ir. J.M. Luthmann. Over de Stedemaagd meldt het blad: “Roth kreeg de opdracht voor een vrij in de ruimte staande plastiek van een zittende Stedemaagd. Plaatsing en houding zijn goed, het groot en eenvoudig gehouden bovendeeel van de figuur is mooi, de plooiën van het benedendeel zijn iets te geprononceerd en leiden de aandacht terloops af van de hoofdzaak.”

Zo begon destijds de carrière van mijn vader. Na de 2e wereldoorlog werd veel nieuwbouw neergezet, een deel van het budget daarvoor was bestemd voor kunst. Mijn vader kreeg veel opdrachten, van de Gemeente Den Haag, maar ook van de toenmalige directrice van het Haags Gemeentemuseum, Victorine Hefting en van Karel Schuurman, conservator in het Gemeentemuseum, waar hij leiding gaf aan de afdeling moderne kunst. Het liefst waren hem opdrachten voor vrijstaande beelden op menselijke schaal in parken en plantsoenen; en van deze beelden staan er van zijn hand, in Den Haag, best veel.

Om uw belangstelling te wekken wil ik er een paar noemen:

- Het Ruiterbeeld op de Houtrustbrug;
- Twee vrouwen onder parasol en Moeder met kinderwagen, beiden in het Westbroekpark;
- Twee vrouwen met kind aan het Eeldeplantsoen;
- Rustende vrouw in het Zuiderpark;
- Flora aan de Machiel Vrijenhoeklaan.

Meisjes, vrouwen: mijn vader hield ervan en gaf ze zo beminnelijk en gracieus mogelijk weer.

Wat betreft de plakboeken en de daaruit teruggekeerde jeugdherinneringen:

- Achterop zijn solex nam hij me mee naar een onthulling van één van zijn beelden;
- of naar zijn atelier, waar we brood met kaas op de kachel legden, als een soort voorloper van de tosti;
- waar we zijn beeld in klei natspoten en in doeken inpakten zodat de klei niet zou uitdrogen;
- waar we op de vijver gingen schaatsen en in de zomer in het gras in de zon lagen.

En-passant leerde hij me kijken naar vormen en maten.

Wie 2 weken geleden bij de opening van de tentoonstelling van Jan Roëde in Pulchri Studio was, heeft uit de mond van voormalig Sweelinckpleinbewoner, John Sillevius, de vakkundige uitleg kunnen volgen van de strijd tussen figuratie en abstractie die veel vijftigerjaren kunstenaars voerden. Mijn vader zal dit zeker ook gevoeld hebben, maar heeft altijd figuratief gewerkt. Wel zie ik een groot verschil tussen deze granieten dame uit de jaren vijftig en de in klei geboetseerde en in brons uitgevoerde 'Flora' die zo'n 40 jaar later is ontstaan.

Wat ik me van mijn vader herinner is veel en mooi. Al lang, sinds ik volwassen ben, realiseer ik me wat een prachtige vader ik heb gehad. Ongecompliceerd – tegelijkertijd ernstig, geen spoor van een geteisterde kunstenaarsziel. Hij werkte en zijn gezin stond hem daarbij niet in de weg – integendeel hij zorgde voor ons.

Namens mijn moeder, broers en zuster en onze eigen kinderen wil ik iedereen die zich heeft ingezet voor dit feestje heel hartelijk danken, met name ook de dame of heer die de uitnodigingskaart gemaakt heeft - wat een mooie woorden en lieve zorg is hieraan besteed! Annelies Haase dank voor je doorzettingsvermogen om het beeld herplaatst te krijgen en voor het feit dat je me zo enthousiast op de hoogte hebt gehouden van de vorderingen.

Jullie hebben ons verrast!

Tineke Beckers-Roth